

Rumunsko, Svatá Helena, Gernik

Červen v českých vesnicích v Rumunsku

Klára Jíchová

Den dětí pod patronací UDSCR jsme oslavili jízdou historickým vláčkem z Oravice do Aniny. Děti ze všech českých vesnic, učitelé a stážisté pomalu projížděli lesnatou krajinou a v Anině je čekal oběd.

Několikaměsíční zkoušení s kostelními sbory vyvrcholilo v sobotu 10. 6. na 10. ročníku Festivalu kostelních sborů ve Svaté Heleně. Akce pod patronací UDSCR uvítala sbory Heleny, Gerniku, Rovenska, Eibenthalu, Šumice, Oršavy, Moldavy, Caransebeš a mezivesnický sbor Perličky. Historicky poprvé na tomto festivalu vystoupil i pěvecký sbor Bratrské jednoty baptistů ze Svaté Heleny. Po společném obědě ve svatohelenském kulturním domě následovalo družení a taneční zábava.

Poslední školní týden na Svaté Heleně jsme si s dětmi zpestřili přespávačkou ve škole. Čekal nás večer s místními strašidelnými historkami, výrobou bájného hada, noční hrou po školním atomovém bunkru, filmem a celou řadou dobrodružství místo spánku. Večer, který se protáhl vlastně až do rána.

Loučíme se nejenom s dalším školním rokem, ale i s našimi dalšími skvělými stážisty programu Erasmus+, kteří tady zanechali kus srdce a udělali pořádný kus práce:

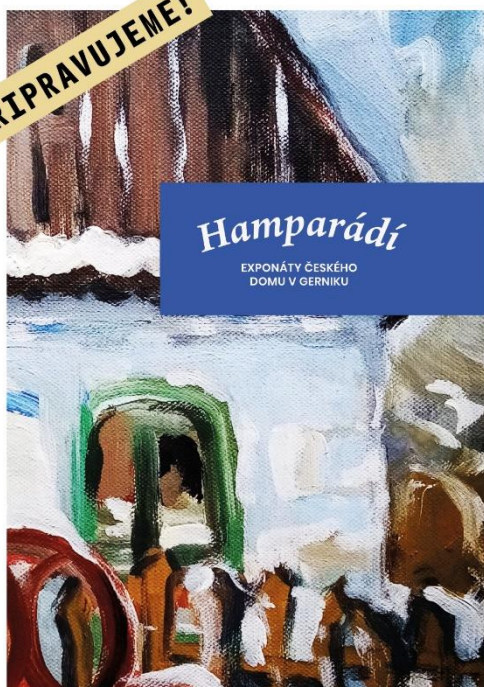

Zleva Denisa Kučíková, stážistka v Eibenthale, která se starala o vizuál Hezkyčesky v Banátu a připravila nám překrásnou sazbu knihy Hamparadí; Alexandr Gajdzica, učitel v Eibenthale, Klára Ondrigová, stážistka v Eibenthale; Anežka Libánská, která kromě gernických pedagogických aktivit nadpřirozeně zvládla projít všechny naše publikace redaktorským nebo korektorským okem a ve volném čase z černých kontejnerů vyrobit atraktivní kontejnery na tříděný odpad; já a Radim Schottl, který převzal štafetu týkající se dokončení knihy pana Rocha, přečetl po nás vše možné i nemožné a hlavně se naplno věnoval helenským dětem a to včetně doučování matematiky a nedělního fotbálku! Děkujeme moc!

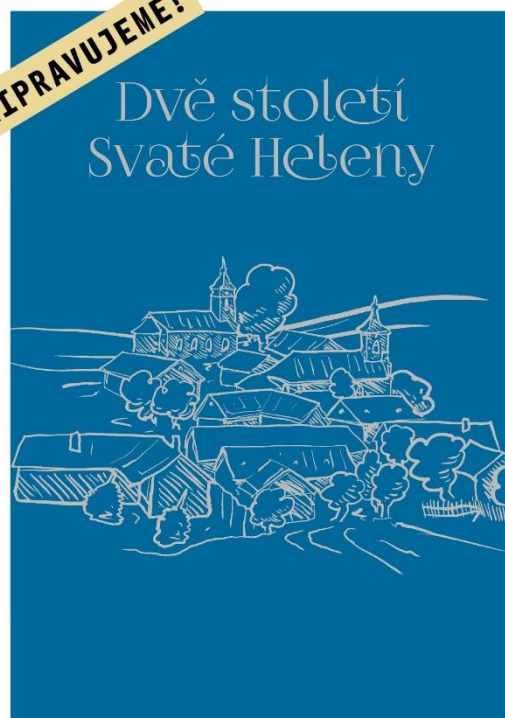
V létě nás čeká letní tábor, setkání mládeže, několik festivalů a hlavně oslavy 200 let od založení Svaté Heleny. Finišujeme tedy několik publikací, naučných stezek a chystáme kulturní program.

PŘIPRAVUJEME!

Nevíte, co je to *flankáč*, *batóza*, *chebdí* nebo *kolmajz*? Že nemáte ponětí, jak naši předci používali *dědka*, *posadu* či *cívky* na *vodenice*? Již brzy se dočtete v naší knize o exponátech z Českého domu Gernik.

PŘIPRAVUJEME!

U příležitosti oslav 200 let Svaté Heleny si v 19 kapitolách od 21 autorů můžete přečíst vše o Svaté Heleně od historie, tradic a stavitelství, přes hospodářství, zemědělství a stravu až po zvířata, rostliny a jeskyně.

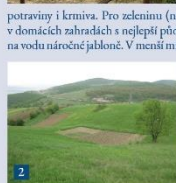
PŘIPRAVUJEME!

Co takhle uvařit si *praženku*, *kucmoch* nebo *kuli*? V neděli pak *máčidlo* nebo *naplněného kohouta*? A po vydatném obědě se ještě zakousnout do *pogáčků* nebo *helenských rohlíčků*? Již brzy podle naší kuchařky!

NAUČNÁ STEZKA SVATÁ HELENA 10 TRASEUL EDUCATIONAL SFANTA

PLODINY A OVOCE

- 1 Typická obilná zahrada v okolí obce. • Ográdka typická v vesniciata casei din interiorul satului.
- 2 Otvářítní pěšiny zeleniny v nepokojených závrtech ve volné krajině. • În mediul rural deschis, localnici curăţoj cultivă legume în doline fără garduri.

FRUCTE CULTIVATE ŞI SĂIBATICE

Condițiile naturale și stilul de viață în mare parte autosuficient al locuitorilor din Sânta Elena determină distribuția speciilor de plante cultivate. Plantele de uz practic predomină în mod clar față de plantele decorative și pot fi găsite în grădinele din spatele caselor. Grădinele cu flori din față sunt mai rare, deoarece stráže trebuie păstrate libere pentru trecerea animalelor. Culturile de câmp sunt dominate de cereale (în special grâu și porumb) și de plante rădăcinoase (cartofi), folosite pentru alimentația locuitorilor și ca hrană pentru animale. Legumelor (în special varză, ceapă, roșii, vinete) li se acordă spații în grădina de lângă casă, unde au parte de cel mai bun sol. Tot aici se găsesc și cele mai multe specii de pomi fructiferi. În special meri, care necesită multă apă. Perele, cireșele, vișnele, caisele și pișcișle sunt cultivate într-o măsură mai mică. Speciile mai „exotice”, de înaltă mai mică, cum ar fi hăscuľ, gutuľ și smochinul, nu scapă ochului unui observator curios. Nu trebuie să neglijăm importanța viței de vie, pe care localnici o plantează în curțile lor. În străzile din Sânta Elena, numeroși arbori masivi de nuc și de dud alb atrag orice vizitator. Cea mai importantă specie pomologică este, fără îndoială, prunul, care și-a câștigat o poziție privilegiată în câmp deschis, sub forma unor livezi extense.

- 3 Vinetea în vară în Dunăie. • Podgoriile de pe dealurile de lângă Dunăie.
- 4 Uliciñi stromozăi obilných se vzorně nablýhlými kmeny. • Nucii rădăcinii la străzi, cu trunchiurile văruite.

PŘIPRAVUJEME!

Naučná stezka Svatá Helena na sedmnácti panelech vykreslí mnoho témat spjatých s vesnicí, od historie, školy, kostelů a ovocných stromů až po jeskyně, lesy a louky v okolí.

Poklady Gerniku

Naučná stezka po tradičních staveních

Comoarele satului Gernik

Turul ghidat prin gospodării tradiționale

FASĂDE II

... (text about traditional houses) ...

Fațade II

... (text about traditional houses) ...

PŘIPRAVUJEME!

Na Gerniku pripravujeme Naučnou stezku po tradičních staveních Poklady Gerniku. Dvanáct panelů umístěných po celé vesnici vám představí části tradičních domů jako zdívo, fasády, okna a dveře či komíny, ale také menší stavby jako vodní mlýnky, chlívky či ploty.

Srbsko, Kruščica, Bela Crkva, Vršac, České Selo

Červen u krajanů v Srbsku

Stanislav Havel

Kruščická pouť na Svatou Trojici

Pouť na Svatou Trojici patří u Čechů v Kruščici mezi nejdůležitější svátky v roce a je to prakticky jediný den, kdy můžete vidět téměř všechny krajany z Kruščice na jednom místě. Vše začíná ranní mší svatou v kostele svatého Václava v Kruščici a poté se jde procesím pomodlit se ke kapličce, kterou vystavěli prvně příchozí Češi do Kruščice. Poté se již všichni rozejdou do svých domovů na sváteční oběd. Kdysi bývala i pouťová zábava v Českém domě, ale to zůstává jako další obnovitelská výzva.

Předávání vysvědčení

V Srbsku se učí český jazyk v Bele Crkvi, Kruščici a ve Vršci asi osmdesát lidí. Nejmladšímu žákovi je pět let a nejstaršímu osmdesát dva roky. Výuka probíhá ve školce, ve škole a také v českých besedách a všude tam se konalo také slavnostní předání diplomů za úspěšným školním rokem.

Divadlo České besedy Bělehrad

V České besedě Bělehrad se rozhodli obnovit divadelní sekci a podařilo se. Pan Rastko Jeftović dokázal motivovat okolo 40 členů spolku k herecké aktivitě a v Českém domě v Bele Crkvi předvedli svoji druhou divadelní hru Zář v poli. Jedná se o divadelní představení v srbském jazyce s českými vstupy. Plný sál České besedy Bela Crkva tak tleskal ochotníkům z Bělehradu a těší se na další divadelní počín.

